

Exploratie: arts in de maatschappij I (D013025)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0 **Studietijd 150 u**

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2025-2026

A (Jaar)	Nederlands	Gent	groepswerk	
			hoorcollege	
			stage	
			zelfstandig werk	0.0u

Lesgevers in academiejaar 2025-2026

Van Den Noortgate, Nele	GE35	Verantwoordelijk lesgever
Devisch, Ignaas	GE39	Medelesgever
Dhondt, Karlien	GE34	Medelesgever
Goffin, Tom	GE39	Medelesgever
Helewaut, Fleur	GE35	Medelesgever
Pype, Peter	GE39	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2025-2026

Bachelor of Science in de geneeskunde	stptn	aanbodssessie
	5	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

ethiek in de zorg, gezondheidsrecht, studium generale, professioneel gedrag (PG), ouderenzorgstage, interprofessioneel samenwerken

Situering

1) Ethiek in de gezondheidszorg

In een opleiding waarin zorg, gezondheid en lichamelijke centraal staan, is het van cruciaal belang de technische therapeutische vaardigheden te kunnen kaderen in een maatschappelijke, ethische en filosofische context.

2) Gezondheidsrecht

In een opleiding waarin zorg, gezondheid en lichamelijke centraal staan, is het van cruciaal belang in staat te zijn de actuele normen over de beroepsuitoefening in de gezondheidszorg te kunnen vinden en interpreteren en de basisbeginselen over patiëntenrechten en privacybescherming te kennen.

3) Studium Generale

Openen van het bredere maatschappelijk blikveld.

4) Ouderenzorgstage

De studenten leren de instellingen kennen als plaatsen waar mensen verpleegd en verzorgd worden. Zij komen daar -voor het eerst in hun opleiding- in contact met de beleving van patiënten/bewoners, en leren er de specifieke taken kennen van artsen, verpleegkundigen en andere zorgenverstrekkers. De communicatievaardigheden die aangeleerd worden tijdens het jaar (V-lijn: Communicatie: luisteren, empathie) worden tijdens de stage geoefend in het contact met patiënten/bewoners en zorgverleners van instellingen.

5) Professioneel gedrag

Professioneel gedrag gaat om feitelijk gedrag en geen vaardigheid. Weten wat professioneel is en de juiste professionele vaardigheden bezitten is één ding, maar

je moet je er ook nog naar gedragen met het juiste doel voor ogen. En dat doel is voor de arts uiteindelijk het welzijn van de patiënt.

Het theoretische concept van professionalisme is gebaseerd op abstracte, idealistische aspecten als eer, integriteit, verantwoordelijkheid, plicht en respect, die in praktijk moeilijk meetbaar zijn. Het meer praktische concept van professioneel gedrag (PG) heeft betrekking op gedragsaspecten die observeerbaar en dus ook meetbaar zijn. We onderscheiden hierbij vier dimensies: omgaan met taken/werk, omgaan met anderen, omgaan met jezelf en omgaan met de opleiding/het systeem.

6) Interprofessioneel samenwerken: Inleiding

Interprofessioneel samenwerken wordt de norm in de toekomstige gezondheidszorg.

Inhoud

1) Ethiek in de gezondheidszorg

De student maakt kennis met de aard van een ethische reflectie op het medische terrein in het algemeen en dat van de geneeskunde in het bijzonder, zowel in een historisch als eigentijds kader.

2) Gezondheidsrecht

- Algemene beginselen van gezondheidsrecht (hiërarchie der normen, verhouding met gezondheidsethiek en deontologie, bevoegdheidsverdeling inzake gezondheidszorg tussen Vlaamse, federale en Europese normen)
- Juridische relaties tussen zorgbeoefenaars en patiënten
- Kwaliteit van zorg en Patiëntenrechten
- Beroepsgeheim en privacybescherming

3) Studium Generale

- Dit onderdeel omvat lezingen, debatten ... in kader van de actuele samenleving.

4) Ouderenzorgstage

De student loopt stage in een woonzorgcentrum gedurende 1 week.

Vijf observatieopdrachten worden toegelicht tijdens een introductieles: (1) functioneren van een oudere observeren via een biopsychosociaal model, (2) beleving en coping van oudere nagaan, (3) teamfunctioneren en meerwaarde van multidisciplinair overleg bekijken, (4) communicatie technieken oefenen en feedback vragen, (5) zorgprotocols opvragen en naleving nagaan.

De stagedoelstellingen worden geformuleerd via het SMART principe.

Schrijven van een observatieverslag.

5) Professioneel gedrag

Een belangrijk onderdeel van de lijn professioneel gedrag is het mentorsysteem. Bij de start van de opleiding geneeskunde krijg je een mentor toegewezen die je deelt met 10-tal andere studenten. Het is de bedoeling dat je mentor en je mentorgroepje gedurende je volledige opleiding dezelfde blijven. De mentorsessies hebben als onderwerp:

- motivatie om arts te worden/geneeskunde te studeren
- ervaringen tijdens de ouderenzorgstage
- omgaan met stress en sombere stemming

6) Interprofessioneel samenwerken: Inleiding

De studente wordt aangezet tot reflectie over de noodzaak en meerwaarde van samenwerken. De student krijgt in deze les de kans om samen met studenten van een andere opleiding te reflecteren over de taken en rollen van andere disciplines.

Begincompetenties

De eindtermen hoger secundair onderwijs zijn behaald en bewijs van credits is aanwezig

Eindcompetenties

- 1 Basisbegrippen van de ethiek toepassen binnen de arts-patiëntrelatie (ethiek)
- 2 Ethische begrippenkaders en redeneren toepassen in omgaan met ethische dilemma's binnen de complexiteit en diversiteit van de maatschappij met inbegrip van de medische zorg (ethiek)
- 3 Juridisch afdwingbare normen over beroepsuitoefening in de gezondheidszorg toepassen in de context (gezondheidsrecht)
- 4 De essentiële beginselen over kwaliteit van zorg, patiëntenrechten, beroepsgeheim en privacybescherming toepassen (gezondheidsrecht)

- 5 Aandacht hebben voor de beleving van de patiënt binnen het biopsychosociaal model (ouderenzorgstage)
- 6 De onderlinge interacties tussen de patiënt en de artsen, zorgverstrekkers en familie bespreken (ouderenzorgstage; professioneel gedrag)
- 7 Reflecteren over de eigen beleving, mogelijkheden en verbeterpunten in de omgang met patiënten en hulpverleners (ouderenzorgstage; professioneelgedrag, interprofessioneel samenwerken)
- 8 De organisatie van een woonzorgcentrum beschrijven met specifieke aandacht voor richtlijnen, kwaliteitsindicatoren (ouderenzorgstage)
- 9 Op een respectvolle manier het gedrag van een peer analyseren, communiceren en samen tot verbeteractie komen (professioneel gedrag, interprofessioneel samenwerken)
- 10 Leren reflecteren en omgaan met positieve en negatieve feedback (ouderenzorgstage; professioneel gedrag, interprofessioneel samenwerken)
- 11 Leg uit hoe samenwerking en communicatie binnen de gezondheidszorg bijdragen aan een hoge kwaliteit van persoonsgerichte zorg (interprofessioneel samenwerken, ouderenzorgstage)
- 12 De rollen, verantwoordelijkheden en grenzen van elk lid binnen een team uitleggen (interprofessioneel samenwerken, ouderenzorgstage)

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Groepswerk, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Stage

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

1) Ethiek in de gezondheidszorg

- Zelfstandig werk
- Hoorcollege

2) Gezondheidsrecht

- Hoorcollege

3) Studium Generale

- Hoorcollege

4) Ouderenzorgstage

- Hoorcollege
- Stage gedurende een week in een woonzorgcentrum

5) Professioneel Gedrag

- Hoorcollege
- Groepswerk

6) Interprofessioneel samenwerken: Inleiding

- Hoorcollege
- zelfstandig werk

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: En nog een goede gezondheid

Richtprijs: € 20

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Ignaas Devisch

ISBN : 978-9-46117-573-1

Aantal pagina's : 96

Type: Handboek

Naam: Recht en bio-ethiek 2024

Richtprijs: € 30

Optioneel: ja

Taal : Nederlands

Auteur : Tom Goffin en Herman Nys

ISBN : 978-9-40147-781-9

Aantal pagina's : 266

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Bijkomende info: kan ook gebruikt in tweede, derde bachelor en tweede master

Type: Handboek

Naam: Van solo naar synergie: Handboek voor interprofessionele praktijk, onderwijs en onderzoek

Richtprijs: € 39

Optioneel: ja

ISBN : 978-9-02325-829-2

Type: Handboek

Naam: Samen sterker in gezondheid en welzijn

Richtprijs: € 25

Optioneel: ja

ISBN : 978-9-46393-903-4

Type: Slides

Naam: Slides gezondheidsrecht

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Aantal slides : 199

Beschikbaar op Ufora : Ja

Referenties

Studiemateriaal voor verschillende partims via Ufora

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Lijncommissievoorzitter: Prof. P. Pype

Peter.Pype@UGent.be

Lesgevers van de partims:

1) Ethiek in de gezondheidszorg: prof. I. Devisch

Ignaas.Devisch@UGent.be

Hanna.vandenbussche@UGent.be

2) Gezondheidsrecht: prof. T. Goffin

Tom.Goffin@UGent.be

Violette.Vanscheeuwijk@UGent.be

3) Studium generale:

Beatrijs.Vermaercke@UGent.be

Karliën.Dhondt@UGent.be

4) Ouderenzorgstage: prof. N. Van Den Noortgate

Ouderenzorgstage.ge@UGent.be

Nele.VanDenNoortgate@UGent.be

5) Professioneel gedrag: Dr Fleur Helewaut

Lize.Meerschman@UGent.be

Fleur.Helewaut@UGent.be

6) Interprofessioneel samenwerken: Prof P. Pype

Fien.Mertens@UGent.be

Peter.Pype@UGent.be

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

1) Ethiek in de gezondheidszorg

- schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen (/20)

(Goedgekeurd)

2) Gezondheidsrecht

- schriftelijke evaluatie met meerkeuzevragen (/20)

3) Studium Generale

- Aanwezigheid tijdens minstens 3 activiteiten wordt geregistreerd. Er is een pass/fail score. Voor de tweede examenkans wordt een vervangopdracht voorzien.

4) Ouderenzorgstage

Door de titularis wordt een score op 18 gegeven aan de hand van:

- Evaluatie door stagementor van woonzorgcentrum (score wordt herberekend door titularis UGent: onvoldoende: 3/9; voldoende: 5/9; goed: 7/9; zeer goed: 9/9)
- Werkstuk: Verslag van observatie taken geëvalueerd door een korte mondelinge toelichting (score op 9)

5) Professioneel gedrag

- Aanwezigheid op de mentorsessies.
- Portfolio met opdrachten en verslagen van mentorsessies.

Er is geen kwantitatieve score voor dit onderdeel (pass/fail).

6) Interprofessioneel samenwerken: inleiding

Tijdens de LISa-awareness is de evaluatie gebaseerd op verplichte aanwezigheid en participatie tijdens de les en het indienen van een zelfreflectieopdracht. Indien een student om gegronde reden niet kan aanwezig zijn, kan de student een werkstuk maken.

Aan bovenstaande evaluatie wordt een punt op 2 toegekend voor interprofessioneel samenwerken.

Eindscoreberekening

Binnen deze lijn zijn er 3 partims:

- 1 Ethiek & Gezondheidsrecht
- 2 Ouderenzorgstage en interprofessioneel samenwerken
- 3 Professioneel gedrag en studium generale

Indien de student slaagt voor elk van de drie partims dan is het eindresultaat gelijk aan **het rekenkundig gemiddelde** van de twee partims **met puntenscore** (nl.

partim 1.ethiek, gezondheidsrecht en partim 2. ouderenzorgstage en interprofessioneel samenwerken).

Voor partim 2 wordt de score van ouderenzorgstage en interprofessioneel samenwerken samen een score op 20.

Indien de student niet slaagt voor partim 1 of 2, maar wel slaagde voor partim 3, dan wordt gekeken naar de tekortpunten(*). Zodra een student drie of meer tekortpunten* heeft kan hij/zij niet meer slagen voor het geheel van het opleidingsonderdeel. Indien het rekenkundig gemiddelde toch een cijfer van 10 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (9/20).

Een student die niet deelneemt aan een partim kan niet meer slagen voor het vak.

Indien de eindscore een cijfer van 8 of meer op 20 zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20).

De deelresultaten van een partim zijn overdraagbaar naar het tweede kans examen

*tekortpunten: Tekortpunt(en) zijn het aantal punten dat een student te kort heeft om de helft te halen op 20, en dit per partim.